

عنوان: مکانیابی شهرکهای صنعتی با تاکید بر عوامل اقلیمی و مدل تصمیم گیری چند

معیاری (مطالعه موردی: استان خوزستان)

جعفر مرشدی*^۱، رضا برنا^۲ و بابک محمدی^۳

۱ استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز گروه جغرافیا، اهواز، ایران jafarmorshed@gmail.com

مسئول مکاتبات

۲ استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز گروه جغرافیا، اهواز، ایران bornareza@yahoo.com

۳ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اهواز، گروه جغرافیا، اهواز، ایران babakmoohammadi@yahoo.com

چکیده:

این تحقیق به مکانیابی مناطق مناسب جهت احداث شهرکهای صنعتی در استان خوزستان می پردازد. مهمترین متغیرهای این تحقیق عوامل اقلیمی، توپوگرافی، زیست محیطی و زیر ساختهای انسانی می باشد. در این بررسی با تاکید بیشتر بر عوامل اقلیمی مثل باد، ساعات آفتابی، دما، بارش، رطوبت، عوامل توپوگرافیک مثل ارتفاع، جهت شیب، آب زیر زمینی، عوامل زیر بنایی و سایر متغیرهای محدوده استان خوزستان مورد بررسی قرار می گیرد. برای نیل به اهداف و رسیدن به سوالات تحقیق از داده های ایستگاههای هواشناسی استان و نقشه های سازمانهای مختلف استفاده شده است. روش تصمیم گیری چند معیاری بر اساس وزن دهی AHP برای انتخاب بهترین مکانها جهت شهرکهای صنعتی استفاده شده است. نتایج این تحقیق نشان میدهد که بهترین مناطق توسعه شهرکهای صنعتی در نزدیکی شبکه راههای اصلی و شهرهای متوسط و بزرگ قرار دارند. و ناحیه دشتی استان خوزستان در کنار معیارهای دسترسی، مناسب ترین مکانها می باشند.

لغات کلیدی: خوزستان، مکانیابی، شهرک صنعتی، AHP، GIS

مقدمه

مکان یابی مناطق صنعتی با در نظر گرفتن پیامدهای اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی، یک فاکتور کلیدی در برنامه ریزی های منطقه ای، می باشد. مکان مناسب برای استقرار صنعت به دامنه وسیعی از معیارها توجه داشته و فواید اقتصادی و اجتماعی را با پایداری زیست محیطی هماهنگ و همراه می نماید.

توسعه پایدار نیازمند یافتن روشی جدید برای طراحی و استقرار مناطق صنعتی است تا بتواند تاثیرات زیست محیطی منفی حاصل از ایجاد و بهره برداری صنایع را به حداقل برساند. در واقع باید گفت مکان یابی مراکز صنعتی تصمیم مهمی است که پایداری فعالیت های صنعتی را در محیط های پیرامونی، و در کل توسعه پایدار را در منطقه تحت تاثیر قرار می دهد. در واقع این